शकुनौ गूढानि मन्त्रास्तथा । गोकार्यादि चतुष्पदे द्विज-पितॄनुद्दिश्य राज्यानि च । नागे स्थावरदारुणानि हरणं दौर्भाग्यकर्माण्यतः । किन्तुप्ते शुभमिष्टकृत्यकरणं मङ्गल्यसिद्धिक्रियाः ।"

गरघ्न पु॰ गरं हन्ति हन्–टक् । १कृष्णार्जके २वर्बरे च राजनि॰ । (गरुड) ३मत्स्यभेदे स्त्री ङीप् । भावप्र॰ तद्गुणा उक्ता यथा "गरघ्नी मधुरा तिक्ता लघ्वरा वातपित्तनुत् । कफघ्नी रुचिकृद्गुल्मघ्नी दीपनी बलवीर्यकृत्" ।

गरण न॰ गॄ–सेचने गॄ–निगरणे वा भावे ल्युट् । १सेचने २भक्षणे च । "गरुत्मान् गरणवान्" निरुक्तौ ६।१८ । ३विषे शब्दचि॰ ।

गरद न॰ गरेण सेचनेन दीयते खण्ड्यते दो–खण्डने कर्मणि वजर्थे क । १विषे हेम॰ दा–क ६त॰ । २विषदातरि त्रि॰ "अग्निदो गरदश्चैव" स्मृतिः ।

गरभ पु॰ गॄ–बा॰ अभच् । गर्भे हेमच॰ ।

गरल न॰ गिरति जीवनम् गॄ–अलच् गरं सेचनं लाति प्रतीकाराय ला–क वा । १विषे अमरः । "स्मरगरलखण्डनं मम शिरसि मण्डनम्" । "गरलमिव कलयति मलयसमीरम्" गीतगो॰ "संक्रादितं गरलमिवाशनेन" भा॰ व॰ ६७ अ॰ । २लवणपुले (घासेर आटि) ३सर्पविषे ४मानभेदे च हेमच॰ ।

गरलारि पु॰ ६त॰ । मरकतमणौ राजनि॰ । [शब्दरत्ना॰ ।

गरव्रत पुंस्त्री गरः विषवद्दुःसर्पभोजनं व्रतमस्य । मयूरे

गरस् न॰ गॄ–बा॰ असुन् । १भक्षणे । "सगरा असि बुभ्रुः" ताण्ड्या॰ । "गरसा भक्षणेन सह वर्त्तमानः" भा॰ ।

गरहन् पु॰ गरं हन्ति हन्–विच् । १कृष्णार्जके २वर्बरे च त्रिका॰ ।

गरा स्त्री गॄ–गॄ–वा अच् अजादेराकृतिगणत्वात् टाप् । १देवतानीहक्षे राजनि॰ । भावे–अ । २भक्षणे धरणी ।

गरागरी स्त्री गरं मूषिकविषमागिरति गॄ–अच् गौरा॰ ङीष् । देवतालोहक्षे अमरः ।

गरात्मक न॰ गरस्य विषस्येवात्मा यस्य । शिग्रुबीजे शब्दच॰ ।

गराधिका स्त्री गरे गरप्रतीकारेऽधिका श्रेष्ठा । वाचायाम् रत्नमा॰ । गराविकेति पाठान्तरे गर इवाचरति क्यच्–ण्वुल् । तत्रार्थे । [उभ॰ सेट् गरयति अजगरत् त ।

गरि (गिरं करोतीत्यर्थे क्विच् गुरोर्गरादेशः) गुरुकरणे अक॰

गरिमन् पु॰ गुरोर्भावः इमनिच् गरादेशः । अधःपतनसाधने जडस्थितिविरोधिनि गुरुत्वरूपे गुणे । "पादाहतं यदुत्थाय मूर्ध्नि मूर्खस्य जायते । धूलिस्तदेव नोचैः सन्तं पुनः शिरसि धारयति । इतराङ्कवन्न यदिदं गरिमग्लपितावलम्बनमगमन्नतताम्" माघः । "प्रोद्यद्राजफलो गृहीतगरिमा विश्वग्गृहीतोभोगिभिः" सा॰द॰ ।

गरिष्ठ त्रि॰ अतिशयेन गुरुः गुरु+इष्ठन् गरादेशः । १अतिगुरौ । २राजभेदे पु॰ "हविष्मांश्च गरिष्ठश्च हरिश्चन्द्रश्च पार्थिवः" भा॰ स॰ ७अ॰ शक्रसभ्योक्तौ । ३दैत्यभेदे पु॰ । "हविष्मांश्च गरिष्ठश्च प्रलयो नरकः पृथुः" हरिवं॰ २६३ अ॰ दैत्योक्तौ ।

गरी स्त्री गॄ–गचाद्यच् तत्र गणे गरट् इति पाठात् ङीप् । देवतालोहक्षे अमरः गरागरीत्यत्र पदद्वयमित्यन्यमतात् ।

गरीयस् त्रि॰ अतिशयेन गुरुः गुरु+ईयसुन् गरादेशः । अतिगुरौ "सखा गरीयान् मतुश्च" "वाक्यस्यार्थगरीयसः" माघः । स्त्रियां ङीप् । "तथापि शुश्रूषुरहं गरीयसीः" माघः ।

गरुड पु॰ गरुद्भां डयते डी–ड पृषो॰ तलोपः । कश्यपाद्भार्यायां विनतागर्भजाते १पक्षिराजे अमरः । "विनतापि सुसिद्धार्था बभूव मुदिता तदा । जनयामास पुत्रौ द्वावरुणं गरुडं तथा । विकलाङ्गोऽरुणस्तत्र भास्करस्य पुरःसरः । पतत्रिणान्तु गरुड इन्द्रत्वेनाभ्यषिच्यत" भा॰ आ॰ ३१अ॰ । विंशतिविधप्रासादमध्ये २प्रासादभेदे । "गरुडाकृतिश्च गरुडो नन्दीति षट्चतुष्कविस्तीर्णः । कार्य्यश्च सप्तभौमो विभूषितोऽखण्डैश्च विंशत्या" बृ॰स॰ ५६अ॰ ३सैन्यनिवेशनभेदरूपे व्यूहभेदे । दण्डव्यूहेन तन्मार्गं यायात्तु शकटेन वा । वराहमकराभ्यां वा सूच्या वा गरुडेन वा" मनुः । "सूच्यास्तुखपक्षाङ्गाः पृथुमध्यो वराहव्यूहः एष एव पृथुतरमध्यो गरुडव्यूहः ताभ्यां पार्श्वयोर्भये सति व्रजेत्" कुल्लू॰ ।

गरुडध्वज पु॰ गरुडो ध्वजोऽस्य । १विष्णौ अमरः । यथा च तस्य तत्केतनत्वं तथा स्वगासनशब्दे पृ॰ २४१६ दृश्यम् । गरुडकेतनादयोऽपत्र । "पर्यांसि भक्त्या गरुडध्वजस्य" माघः । "महाश्वो गरुडध्वजः" विष्णुसं॰ ।

गरुडपुराण न॰ गरुडायोक्तं विष्णुना पुराणम् । अष्टादशमहापुराणान्तर्गते सप्तदशे महापुराणभेदे । गरुडस्येदम् उद्देश्यतया अण् गारुडमपत्र । तत्संख्याप्रतिपाद्यविषयाश्च उत्तरख॰ १०८अ॰ नारदीयपुराणोक्ताः यथा

"ब्रह्मोवाच । मरीचे ! शृणु वक्ष्यामि पुराणं गारुडं शुभम् । गरुडायाब्रवीत् पृष्टो भगवान् गरुडा-